

ВЛАСТИВОСТІ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА ЙОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Олександр Сергійович ПАЩИНСЬКИЙ,

депутат Ірпінської міської ради

Громадський контроль виступає певним механізмом постійної комунікації суспільства з державними органами, завдяки чому здатний забезпечити населенню можливість коригувати та змінювати їх роботу. Однак, на сьогодні в Україні, на жаль, досі відсутня належно функціонуюча система важелів впливу та взаємодії між суспільством і органами державної влади, що наразі не сприяє прозорості діяльності державних інститутів та ефективності прийнятих ними рішень. Як справедливо вказує А. Полозенко, в умовах розбудови в Україні демократичної, соціальної, правової держави громадський контроль є невід'ємною складовою частиною публічного управління та стимулюючим чинником розвитку громадянського суспільства будь-якої сучасної країни. З отриманням незалежності України громадяни отримали і змінений обсяг свобод та прав, що не могло не вплинути на відносини між державою та громадянами вже самостійної країни, а не Радянського Союзу. Тому сам процес становлення України як демократичної, соціальної, правової держави триває. І на цьому шляху становлення громадського контролю посідає далеко не останнє місце, оскільки природа громадського контролю походить від взаємодії влади і суспільства, що позитивно впливає на формування та розвиток громадянського суспільства, тобто того суспільства, до якого ми прагнемо. Підвищення ефективності та об'єктивності громадського контролю поступово зможе повернути авторитет народу до влади, а влада, у свою чергу, буде вирішувати соціальні проблеми, а не проблеми політичних еліт [1, с. 80].

Громадський контроль може здійснюватися у найрізноманітніших формах, зокрема, у формі: громадських рад, спостережних комісій; громадських інспекцій; груп громадського контролю, можуть запроваджуватися інститути місцевих чи галузевих уповноважених з прав людини (запровадження посад регіональних та галузевих омбудсманів). Безпосередня реалізація громадського контролю у демократичній державі може відбуватися шляхом участі громадян у громадських радах чи прийнятті участі у громадських слуханнях, залучення представників громадськості до конкурсних комісій та інших комісій.

Таким чином, громадський контроль можна визначити як форму реалізації конституційних прав громадян на участь в управлінні державними справами, яка знаходить свій прояв через гарантовану державою та законом можливість спостереження за діяльністю органів публічної влади, звернення для отримання публічних послуг, участь у прийнятті нормативних актів, а також здійснення іншої взаємодії з органами публічної влади при реалізації ними функцій держави, в тому числі при забезпеченні публічного порядку та безпеки.

Завданнями громадського контролю у демократичній державі є: отримання повної інформації щодо діяльності органів публічної влади; сприяння підвищенню ефективності роботи органів державної влади та місцевого самоврядування; поширення соціально значущої функції органів публічної влади; підтримання іміджу органів публічної влади діяльності та престижу роботи органів публічної влади; забезпечення прозорого відбору кадрів для органів публічної влади, їх переміщення, просування по кар'єрним сходам тощо; підвищення рівня забезпечення прав і свобод громадян в діяльності органів публічної влади; покращення якості та порядку надання адміністративних послуг органами публічної влади тощо.

Адміністративно-правове забезпечення громадського контролю є одним із різновидів адміністративно-правового забезпечення прав громадян у сфері публічного управління. На нашу думку, воно уявляє собою регламентовану законодавством діяльність суб'єктів державно-владних повноважень, спрямовану на забезпечення функціонування, упорядкування, розвиток та охорону суспільних відносин у сфері діяльності органів місцевого самоврядування через вчинення організаційно-правових та розпорядчих дій публічного характеру з метою виконання завдань та реалізації цілей громадського контролю.

Наявність ефективного адміністративно-правового забезпечення громадського контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування в Україні дозволяє: 1) чітко розмежувати компетенцію щодо вчинення окремих дій у сфері громадського контролю; 2) з'ясувати особливості функціонування громадського контролю; 3) виявити колізії адміністративно-правового забезпечення громадського контролю.

Список використаних джерел:

1. Полозенко А. Громадський контроль в організації виборчого процесу в Україні: конституційно-правовий аналіз. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 7. С. 80-82.
2. Ivanova H., Felyk V., Bieliakov K., Shopina I. Defining the Concept of «Administrative and Legal Provision of Citizens' Rights». *Amazonia Investiga*. Т.2. №26. 2020. Р. 473-478. <https://www.amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/1179> (дата звернення 11.10.2020).